

RAAD VAN TOEZICHT VERZEKERINGEN

UITSpraak Nr. 2002/22 Br

in de klacht nr. 102.01

ingediend door:

hierna te noemen 'klager',

tegen:

hierna te noemen 'verzekeraar'.

De Raad van Toezicht Verzekeringen heeft kennis genomen van de schriftelijke klacht, alsmede van het daartegen door verzekeraar gevoerde schriftelijke verweer.

Uit de stukken is, voor zover voor de beoordeling van de klacht van belang, het navolgende gebleken.

Inleiding

Klager heeft bij verzekeraar een goederen- en inventarisverzekering gesloten. Verzekerd zijn de goederen en inventaris van een winkel (detailhandel). De verzekerde waarde is f 250.000,-.

Artikel 5.3 van de verzekeringsvoorwaarden luidt:

'(...) Voor zover niet elders verzekerd zijn goederen van derden van dezelfde soort als op het polisblad omschreven zaken, alsmede eigendommen van directie, firmanten en personeel zich bevindende in het omschreven (gedeelte van het) gebouw, onder de verzekering en de verzekerde som begrepen.'

Klager heeft voorts een aansprakelijkheidsverzekering voor bedrijven en beroepen bij verzekeraar gesloten.

Klager heeft in 1997 zijn gehele detailhandelsbedrijf, bestaande uit een winkelruimte, inventaris en goederenvoorraad verhuurd aan een derde (de huurder). De waarde van de goederenvoorraad is bij de verhuur vastgesteld op f 200.000,- netto inkoopwaarde. Tevens zijn partijen overeengekomen dat klager de verzekerde som zal laten aanpassen, met de huurder als medeverzekerde, zodra de goederenvoorraad door de bedrijfsvoering van de huurder hoger wordt dan f 200.000,-. De voorraad boven dat bedrag is dan eigendom van de huurder.

In het weekeinde van 27 februari 1999 is in de winkel ingebroken en is een groot aantal artikelen weggenomen. Een expert van verzekeraar heeft vastgesteld dat de waarde van de goederenvoorraad en de inventaris ten tijde van de diefstal in totaal f 314.123,- bedroeg. De waarde van de weggenomen goederen is vastgesteld op een bedrag van (afgerond) f 67.921,-. Verzekeraar heeft de aan klager krachtens de goederen- en inventarisverzekering uit te keren schade berekend op (afgerond) f 54.056,- wegens onderverzekering. Klager heeft de kwitantie voor dit bedrag getekend waarna verzekeraar het bedrag heeft uitgekeerd.

2002/22 Br

Bij brief van 26 juli 1999 heeft de huurder klager aansprakelijk gesteld voor het niet uitgekeerde deel van de schade, een bedrag van f 13.865,-, omdat klager op grond van de huurovereenkomst verplicht was het verzekerde bedrag te verhogen en hij in de nakoming van die verplichting tekort was geschoten. Klager heeft deze gebeurtenis gemeld onder de aansprakelijkheidsverzekering. Verzekeraar heeft aangeboden deze schade tot een bedrag van f 4.991,- te vergoeden.

De klacht

Verzekeraar weigert de door klager geleden schade volledig te vergoeden. Verzekeraar baseert zich op onderverzekering. Volgens klager is er geen onderverzekering. In artikel 5.3 van de verzekeringsvoorwaarden van de inventaris- en goederenverzekering kan klager niet anders lezen dan dat verzekeraar hem zo goed mogelijk tegen claims van derden beschermt en niet dat verzekeraar, zoals in het onderhavige geval gebeurt, hem een groter te verzekeren belang - en daarmee onderverzekering - toedicht. In artikel 5.3 worden geen voorwaarden gesteld aan het meeverzekerd zijn van goederen van derden.

De expert van verzekeraar heeft de waarde van de inventaris vastgesteld op f 47.185,-, de waarde van de aanwezige goederen op f 266.938,- en de waarde van de gestolen goederen op f 67.921,-. De vraag is welk bedrag van de gestolen goederen bij klager en welk bedrag bij de huurder behoort.

Het belang van klager ten tijde van het evenement bedroeg f 200.000,- (goederen), plus f 47.185,- (inventaris) = f 247.185,-. Bij een verzekerde som van f 250.000,- is klager dus niet onderverzekerd. De huurder was in het geheel niet verzekerd, maar zou op de inventaris- en goederenverzekering het verschil tussen de verzekerde som van f 250.000,- minus f 247.185,- = f 2.815,- kunnen claimen. Ten tijde van het evenement blijkt dat klager zijn belofte aan de huurder tot verhoging van de verzekerde som niet is nagekomen. De huurder stelt dat zijn schade f 16.980,- bedraagt en houdt klager daarvoor aansprakelijk. Verzekeraar weigert deze claim volledig te voldoen op grond van de door hem aangenomen onderverzekering. Verzekeraar dient echter de volledige schade van f 67.921,- uit te keren en nu aan schade f 54.056,- en aan rente f 2.102,- is uitgekeerd, moet per saldo nog f 15.967,- worden vergoed.

De schade is dadelijk op 1 maart 1999 aan verzekeraar gemeld. Het duurt tot 14 april 1999 voordat opdracht aan een expert wordt gegeven. Deze brengt op 10 mei 1999 rapport uit aan verzekeraar. Op 14 juli 1999 ontvangt klager van verzekeraar een schadekwitantie ter ondertekening voor finale kwijting ten bedrage van f 54.056,19. Deze kwitantie bevat anders dan gebruikelijk een vrijwaringsclausule tegen aanspraken van eventuele andere belanghebbenden. Volgens klager is dit merkwaardig, omdat eerst op 30 juli 1999 aan verzekeraar is gemeld dat klager door zijn huurder aansprakelijk is gesteld. Klager stuurt de kwitantie, voorzien van een toevoeging, op 18 september 1999 terug. Verzekeraar antwoordt op 23 september 1999 dat hij met de toevoeging niet akkoord gaat en stelt klager voor de keuze de oorspronkelijke kwitantie te tekenen of geen uitkering te ontvangen. Na tussenkomst van de hoofddirectie van verzekeraar wordt het bedrag van f 54.056,19 eind oktober 1999 aan klager betaald, die dan acht maanden heeft moeten voorschieten.

Klager heeft verzekeraar gevraagd om een nadere uitleg van artikel 5.3 van de voorwaarden van de inventaris- en goederenverzekering. De opvatting van klager 2002/22 Br

dat hij zonder goederen van een derde niet onderverzekerd zou zijn en dat niet uit het artikel te lezen valt dat de aanwezigheid van goederen van derden tot een ongunstigere positie zou leiden, wordt door verzekeraar in diens brief van 29 januari 2001 gedeeld. Wel stelt verzekeraar zich op het standpunt dat de goederen van de derde tot het belang van klager moeten worden gerekend, omdat er tussen hem en de derde (de huurder) een concrete afspraak was gemaakt over de verzekering van de goederen. In de verzekeringsvoorwaarden is voor die opvatting geen steun te vinden. Naar de mening van klager dient verzekeraar de schade volledig af te wikkelen.

Het standpunt van verzekeraar

Met betrekking tot de inventaris- en goederenverzekering heeft verzekeraar aan klager bij brief van 2 november 1999 en bij brief van 22 maart 2000 medegedeeld dat hij de onder deze verzekering geclaimde schade niet voortvarend heeft behandeld. Van verzekeraar had anders mogen worden verwacht. Ook het door klager op de kwitantie gemaakte voorbehoud had geen aanleiding mogen zijn om de betaling op te houden. Overigens is de op 14 juli 1999 aan klager toegezonden kwitantie pas in september 1999 geretourneerd. Deze kwitantie is een door verzekeraar gehanteerde standaard kwitantie waarvan de tekst niet afwijkt van hetgeen gebruikelijk is. De daarin opgenomen vrijwaring tegen aanspraken van derden is bedoeld om te voorkomen dat derden in een later stadium een aanvullende claim onder de polis indienen.

Verzekeraar heeft in zijn brief van 29 januari 2001 (de gemachtigde van) klager eraan herinnerd dat klager zich (in ieder geval met betrekking tot de goederenverzekering) in de berekening van de uitkering kon vinden. Klager heeft erkend dat hij voor een tijdige verhoging van de verzekerde som had moeten zorgdragen, opdat de volledige inventaris en voorraad van de detailhandel voldoende hoog verzekerd zou zijn. De huurder zou volgens opgave aan verzekeraar niet over een eigen goederenverzekering beschikken. Een na de schadedatum ingediend verzoek om de huurder als medeverzekerde te beschouwen onderstreept dat niet een afzonderlijke verzekering op naam van de huurder werd beoogd. Het door klager ter discussie gestelde artikel 5.3 van de verzekeringsvoorwaarden is zeker ook bedoeld voor een situatie als de onderhavige. De eerste woorden: "Voor zover niet elders verzekerd (...)" geven al aan dat de goederenverzekering geen onnodige dekking voor derden wil bieden, waardoor de verzekeringnemer zelf in een nadeligere positie zou komen te verkeren. Onderverzekering heeft een effect op de eventuele vergoeding van alle vastgestelde schaden en kosten.

Met betrekking tot de aansprakelijkheidsverzekering voor bedrijven speelt onder meer het schadebegrip een rol. Verzekeraar heeft de vraag of er sprake is van 'schade' in de zin van de aansprakelijkheidsverzekering bevestigend beantwoord. Daarnaast doet zich de vraag voor of de huurder als derde heeft te gelden in de zin van de voorwaarden van de aansprakelijkheidsverzekering. Verzekeraar heeft in de correspondentie medegedeeld dat, ook al zijn niet alle vragen over de zakelijke verhouding tussen klager en de huurder beantwoord, de huurder als derde een vorderingsrecht jegens klager kan doen gelden.

Het relevante punt in de klacht is dat klager niet inziet dat een onderverzekering doorwerkt in de claim van de huurder. In de eerste plaats weet verzekeraar zich in dit standpunt met betrekking tot de onderverzekering gesteund door de Ombudsman Verzekeringen. In de tweede plaats kan niet worden bepaald welk deel van de onvreemde zaken toebehoort aan de huurder en welk deel aan

klager zelf. Volgens verzekeraar kan het niet zo zijn dat het niet vergoede deel van de schade (f 13.856,-) als schade van de huurder kan worden aangemerkt, nu immers de eigendom van de zaken niet vaststaat. Wat wel vaststaat is de verdeelsleutel (64:36) tussen klager en de huurder met betrekking tot ieders aandeel in het totale belang (f 314.123,-). Dit bedrag had ook het juiste verzekerde bedrag van de inventaris- en goederen-verzekering moeten zijn. Verzekeraar heeft de verdeelsleutel 64:36 ook toegepast op het onderverzekerde deel van de schade om daarin het belang van de huurder als een soort 'fictief' eigendom van de ontvreemde zaken vast te stellen. Zodoende heeft verzekeraar voorgesteld de fictieve eigendom in de AVB-sfeer te laten doorwerken voor een bedrag van f 4.991,-. Verzekeraar is nog steeds bereid dit bedrag, vermeerderd met de wettelijke rente over de periode 1 maart 1999 tot 31 december 2001 (f 1.010,01), aan klager te voldoen. Verzekeraar legt daarmee eventuele discussies over de dekking uit in het voordeel van klager. De toegezegde rente (f 1.786,-) over de reeds onder de inventaris- en goederenverzekering betaalde uitkering komt daar nog bij. Verzekeraar acht de schade van de huurder met dit aanbod gecompenseerd, afgezien van de vraag of klager voor deze schade eigenlijk wel aansprakelijk is.

Verzekeraar komt tot de conclusie dat hij met betrekking tot de inventaris- en goederenverzekering de onderverzekeringsregel terecht heeft toegepast en dat zijn hiervoor bedoelde aanbod met betrekking tot het aansprakelijkheidsgedeelte een correct voorstel tot regeling is.

Het commentaar van klager

Naar aanleiding van het verweer van verzekeraar heeft klager zijn standpunt gehandhaafd.

Het oordeel van de Raad

1. Het standpunt van verzekeraar houdt in dat de verzekerde som van f 250.000,- niet toereikend was voor de dekking van het belang aan goederen en inventaris dat klager ten tijde van het evenement in de winkel had. Dit standpunt is verdedigbaar. In het hiervoor onder Inleiding geciteerde artikel 5.3 van de voorwaarden van de goederen- en inventarisverzekering is bepaald dat, voorzover niet elders verzekerd, de goederen van dezelfde soort als de verzekerde goederen die zich op het risicoadres bevinden en die aan een derde toebehoren, onder de verzekering en de verzekerde som zijn begrepen. Nu uit de aan de Raad overgelegde stukken blijkt dat de goederen van de huurder niet elders waren verzekerd, zijn die goederen mitsdien gedekt onder de onderhavige goederen- en inventarisverzekering. Dit oordeel brengt mee dat de omvang van het te verzekeren belang mede wordt bepaald door het aandeel van de huurder.
 2. Klager verwijt verzekeraar in de eerste plaats dat hij niet bereid is het deel van de schade dat als gevolg van de onderverzekeringsregel niet is uitgekeerd onder de goederen- en inventarisverzekering (f 13.865,-), volledig te vergoeden onder de aansprakelijkheidsverzekering.
 3. Verzekeraar heeft tot uitgangspunt genomen dat het fictieve belang van de huurder in het totale (te verzekeren) belang 36% bedraagt. Dit uitgangspunt is alleszins redelijk, mede in aanmerking genomen dat verzekeraar zich ook op het standpunt had kunnen stellen dat de schade waarvoor klager aansprakelijk is gesteld, in het geheel niet onder de aansprakelijkheidsverzekering is gedekt. De onder die verzekering verzekerde schade betreft immers zaakschade, dat wil zeggen schade aan stoffelijke zaken van een ander. De schade die klager claimt is het gevolg van het niet-uitkeren onder de
- 2002/22 Br

goederen- en inventarisverzekering vanwege onderverzekering van klager. Aldus is klager niet aansprakelijk gesteld vanwege door de aansprakelijkheidsverzekering gedekte schade aan zaken van de huurder, maar omdat hij niet heeft zorggedragen voor een afdoende goederen- en inventarisverzekering. In overeenstemming met genoemd uitgangspunt van 36% heeft verzekeraar aangeboden nog een bedrag van f 4.991,- (36% van f 13.865,-), vermeerderd met de wettelijke rente, onder de aansprakelijkheidsverzekering uit te keren. De Raad tekent hierbij aan dat hij ervan uitgaat dat verzekeraar dit aanbod en zijn toezegging met betrekking tot de overige rente gestand doet.

4. Voorts verwijt klager verzekeraar dat hij de schade niet voldoende voortvarend heeft behandeld. Verzekeraar heeft erkend dat de afhandeling langer dan wenselijk heeft geduurd en dat het door klager op de kwitantie gemaakte voorbehoud geen reden had mogen zijn om de betaling op te schorten. Verzekeraar heeft erop gewezen dat de op 14 juli 1999 aan klager toegezonden kwitantie pas in september 1999 is geretourneerd.

5. De opgetreden vertraging is naar het oordeel van de Raad niet van dien aard dat het oordeel gerechtvaardigd is dat verzekeraar de goede naam van het verzekeringsbedrijf heeft geschaad. Verzekeraar heeft in de gegeven omstandigheden kunnen volstaan met de erkenning dat er vertraging is opgetreden en met het aanbod de daardoor ontstane schade te vergoeden. Ook in zoverre is de klacht ongegrond.

6. Hetgeen hiervoor onder 2 tot en met 5 is overwogen leidt tot de conclusie dat verzekeraar de goede naam van het verzekeringsbedrijf niet heeft geschaad, zodat de klacht in beide onderdelen ongegrond moet worden verklaard.

De beslissing

De Raad verklaart de klacht ongegrond.

Aldus is beslist op 22 april 2002 door Mr. D.H.M. Peepkorn, voorzitter, Mr. J. Borgesius, Mr. J.G.C. Kamphuisen, Mr. J.R. Schaafsma en Mr. E.M. Wesseling-van Gent, leden van de Raad, in tegenwoordigheid van Mr. C.A.M. Splinter, secretaris.

De Voorzitter:

(Mr. D.H.M. Peepkorn)

De Secretaris:

(Mr. C.A.M. Splinter)